

Mas Coma

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Camps. Veïnat de Camps. Mas Coma s/n (08259 Fonollosa)
Emplaçament Des de la BV3008 cal agafar el trencall que mena a Camps. La casa es troba darrera de l'església

Coordenades:

Latitud: 41.77752
Longitud: 1.68435
UTM Est (X): 390661
UTM Nord (Y): 4625911

Classificació

Número de fitxa 08084-39
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 42701CG9206S
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dg., 15/05/2005 - 02:00

Descripció

El Mas Coma és un dels masos que juntament amb el mas Sampere i l'església parroquia de Santa Maria de Camps, conformen la base del que fou el veïnat de Camps. Actualment es tracta d'un edifici de grans

dimensions, de planta rectangular cobert a dues aigües amb el carener paral·lel a la façana. S'ha construït en mur de mamposteria irregular amb les canotades reforçades per carreus quadrangulars i rectangulars de més gran tamany. Compta amb planta baixa, primer pis i segon pis. L'edifici es troba orientat a migdia, a tocar just al darrera de l'església i la rectoria de Santa Maria de Camps, malgrat que posteriorment, la casa fou reformada i l'orientació principal es feu a llevant, obrint una porta auxiliar a la planta baixa de la façana de llevant. Aquest gir d'orientació de la casa fa que el carener resulti perpendicular, i la casa sigui precedida per un espai ajardinat i un cos que reproduïx el que devia ser una antiga pallisa. Si mantenim l'antiga orientació original, la façana principal seria la de migdia, i seria oberta per una gran portal adovellat, aixecat a base de dovelles de gran tamany, ubicat al cantó de llevant d'aquesta façana, i que du la data de 1784. Al primer pis s'obre dues finestres balconeres i dues finestres quadrangulars amb ampits a banda i banda. Al segon pis, que originalment devien ser les golfes s'obre un petit finestró. La façana de llevant resulta avui dia la façana principal, i la més complexa a nivell d'obertures. Destaca una porta llindada que actualment és la que s'utilitza per tenir accés a l'interior de la casa. Un seguit de quatre balcons al primer pis, i tres finestres i una finestra balconera al segon pis. L'estudi del parament permet avançar l'existència d'una línia de trencament que gira lleugerament l'orientació de la façana de migdia vers al nord, la qual cosa indica que la part de ponent de la casa resulta d'una ampliació que feu girar lleugerament l'orientació de la planta de la casa. La façana de ponent seria doncs producte d'aquesta ampliació. Destaca la presència d'una gran cisterna d'aigua quadrangular que s'adossa a la casa fins a l'alçada del primer pis, i un seguit de finestres amb empits al primer pis, i finestrons al segon pis. Com a complement destaca l'existència d'un seguit de coberts a llevant de la casa, en un espai actualment ajardinat, i que malgrat la seva moderna factura, un d'ells sembla una antiga pallisa molt reformada, de la qual només s'ha intentat conservar la forma.

Observacions:

A l'església parroquial de Santa Maria de Camps, es conserva l'antiga imatge del Sant Crist de Camps, gran obra del gòtic primitiu que representa la figura del Crucificat vençut per la mort. La peça la trobem documentada ja el 3 de febrer de l'any 1585, quan en Joan Coma deixa per escrit que els seus hereus hauran de pagar 6 rals quan es restauri la peça. No queda molt clar però, si la troballa de la imatge es produí a l'interior o exterior del temple, doncs els més vells de la zona ofereixen testimonis diferents, encara que és segur que fou gràcies a uns bous de Cal Coma..

Història

El mas Coma és sens dubte un dels masos més antics i econòmicament més importants del nucli de Camps. L'estructura de l'actual edifici així ho revela. Els seus orígens es remunten amb facilitat als segles XIV-XV, a l'ombra de la protecció que devia oferir la parròquia de Santa Maria. Malgrat això, segurament l'edifici actual és una construcció del segle XVII-XVIII. Així ho indica la data de la dovella de la porta, que conserva els trets més antics de la casa -1785-. De la dècada del 1850 tenim dades procedents de la Comptaduria d'hipoteques de l'Arxiu de Manresa, a través de la qual es coneix que el mas Coma posseïa la Solana de la vall del Pui i la obaga de Sant Esteve fins al cau de la Guineu. Dins aquests límits hi havia terra erma, sònia de bosc i 16 quarteres que foren destinades a la plantació de vinya. El que si es coneix certerament és que la ubicació de la casa al costat de la parròquia de Santa Maria de Camps, convertí la casa en l'autèntic centre de la vida social i lúdica del nucli de Camps. Així fou com al llarg del segle XVIII i XIX es converteix en l'hostal del terme i centre de parada de viatgers, i en l'escenari de la majoria de les festes de la comunitat. La prosperitat econòmica esdevinguda del conreu de la vinya i de l'hostal convertiren al mas en una de les cases més importants de Camps i induïren a realitzar ampliacions. De principis del segle XIX deu ser l'ampliació que es produeix de la casa vers ponent, i el sobreaixecament de l'edifici, convertint el pis de les golfes en segon pis, i possiblement girant la casa vers llevant. Actualment els seus propietaris la tenen en venda.

Bibliografia

VILA I VILA J.M. (1987) Fonollosa . Història del Bages. Vol I. Pàgs. 275-282.

